

Thời gian làm bài 120 phút, không kể thời gian giao đề

Câu 1. (2 điểm)

Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x+4}}{\sqrt{x-1}}$ và $B = \frac{3\sqrt{x+1}}{x+2\sqrt{x-3}} - \frac{2}{\sqrt{x+3}}$ với $x \geq 0; x \neq 1$.

- 1) Tìm giá trị của biểu thức A khi $x=9$.
- 2) Chứng minh $B = \frac{1}{\sqrt{x-1}}$.
- 3) Tìm tất cả các giá trị của x để $\frac{A}{B} \geq \frac{x}{4} + 5$.

Câu 2. (2 điểm)

Một mảnh đất hình chữ nhật có chu vi là 28 mét, độ dài đường chéo bằng 10 mét. Tính chiều dài chiều rộng của mảnh đất đó theo mét.

Câu 3. (2,0 điểm)

1) Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 4x - |y+2| = 3 \\ x + 2|y+2| = 3 \end{cases}$$

2) Trong mặt phẳng tọa độ Oxy , cho đường thẳng $(d): y = (m+2)x + 3$, $(P): y = x^2$

- a) Chứng minh (d) và (P) cắt nhau tại hai điểm phân biệt.
- b) Tìm tất cả các giá trị m để (d) và (P) cắt nhau tại hai điểm phân biệt có hoành độ là các số nguyên.

Câu 4. (3,5 điểm)

Cho đường tròn $(O; R)$ với dây cung AB không đi qua tâm. Lấy S là một điểm bất kì trên tia đối của tia AB (S khác A). Từ điểm S vẽ hai tiếp tuyến SC, CD với đường tròn $(O; R)$ sao cho điểm C nằm trên cung nhỏ AB (C, D là các tiếp điểm). Gọi H là trung điểm của đoạn thẳng AB .

- 1) Chứng minh năm điểm C, D, H, O, S thuộc đường tròn đường kính SO .
- 2) Khi $SO = 2R$, hãy tính độ dài đoạn thẳng SD theo R và tính số đo góc SCD .
- 3) Đường thẳng đi qua điểm A và song song với đường thẳng SC , cắt đoạn thẳng CD tại K . Chứng minh tứ giác $ADHK$ là tứ giác nội tiếp và đường thẳng BK đi qua trung điểm của đoạn thẳng SC .
- 4) Gọi E là trung điểm của đường thẳng BD và F là hình chiếu vuông góc của điểm E trên đường thẳng AD . Chứng minh rằng, khi điểm S thay đổi trên tia đối của tia AB thì điểm F luôn thuộc một đường tròn cố định.

Câu 5: Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = \sqrt{1-x} + \sqrt{1+x} + 2\sqrt{x}$.

---HẾT---

Thời gian làm bài 120 phút, không kể thời gian giao đề.

Câu 1. (2 điểm)

Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}+4}{\sqrt{x}-1}$ và $B = \frac{3\sqrt{x}+1}{x+2\sqrt{x}-3} - \frac{2}{\sqrt{x}+3}$ với $x \geq 0; x \neq 1$.

- 1) Tìm giá trị của biểu thức A khi $x=9$.
- 2) Chứng minh $B = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$.
- 3) Tìm tất cả các giá trị của x để $\frac{A}{B} \geq \frac{x}{4} + 5$.

Lời giải

1) Với $x=9 \Rightarrow \sqrt{x}=3$

Thay vào A ta có: $A = \frac{\sqrt{x}+4}{\sqrt{x}-1} = \frac{3+4}{3-1} = \frac{7}{2}$

2) $B = \frac{3\sqrt{x}+1}{(\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}-1)} - \frac{2}{\sqrt{x}+3} = \frac{3\sqrt{x}+1-2(\sqrt{x}-1)}{(\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}-1)} = \frac{\sqrt{x}+3}{(\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}-1)} = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$

3) Với $A = \frac{\sqrt{x}+4}{\sqrt{x}-1}$ và $B = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$

$\Rightarrow \frac{A}{B} = \sqrt{x}+4$ vậy $\Rightarrow \frac{A}{B} \geq \frac{x}{4} + 5 \Leftrightarrow \sqrt{x}+4 \geq \frac{x}{4} + 5 \Leftrightarrow x-4\sqrt{x}+4 \leq 0 \Leftrightarrow (\sqrt{x}-2)^2 \leq 0 \Leftrightarrow x=4$.

Câu 2. (2 điểm)

Một mảnh đất hình chữ nhật có chu vi là 28 mét, độ dài đường chéo bằng 10 mét. Tính chiều dài chiều rộng của mảnh đất đó theo mét.

Lời giải

Gọi chiều dài, chiều rộng hình chữ nhật lần lượt là $x(m), y(m)$ với $10 > x > y > 0$.

Chu vi hình chữ nhật 28 mét $\Rightarrow 2(x+y) = 28 \Rightarrow x+y = 14$ (1)

Độ dài đường chéo hình chữ nhật là 10 mét $\Rightarrow x^2 + y^2 = 100$ (2)

Từ (1), (2) $\Rightarrow x, y$ là nghiệm của hệ phương trình: $\begin{cases} x+y=14 \\ x^2+y^2=100 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=14-y \\ x^2+y^2=100 \end{cases}$ (3)

Lấy (3) thay vào (4) $\Rightarrow (14-y)^2 + y^2 = 100 \Rightarrow \begin{cases} y=8 \\ y=6 \end{cases}$

Với $y=8 \Rightarrow x=6$ (không thỏa mãn $10 > x > y > 0$)

Với $y=6 \Rightarrow x=8$ (thỏa mãn).

Câu 3. (2,0 điểm)

1) Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 4x - |y + 2| = 3 \\ x + 2|y + 2| = 3 \end{cases}$$

2) Trong mặt phẳng tọa độ Oxy , cho đường thẳng $(d): y = (m + 2)x + 3$, $(P): y = x^2$

a) Chứng minh (d) và (P) cắt nhau tại hai điểm phân biệt.

b) Tìm tất cả các giá trị m để (d) và (P) cắt nhau tại hai điểm phân biệt có hoành độ là các số nguyên.

Lời giải

1) Giải hệ phương trình

$$\begin{aligned} \begin{cases} 4x - |y + 2| = 3 \\ x + 2|y + 2| = 3 \end{cases} &\Leftrightarrow \begin{cases} 8x - 2|y + 2| = 6 \\ x + 2|y + 2| = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 9x = 9 \\ x + 2|y + 2| = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ 1 + 2|y + 2| = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ |y + 2| = 1 \end{cases} \\ &\Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y + 2 = 1 \\ y + 2 = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = -1 \\ y = -3 \end{cases} \end{aligned}$$

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x; y) \in \{(1; -1), (1; -3)\}$.

2) $(d): y = (m + 2)x + 3$ và $(P): y = x^2$.

a) Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

Hoành độ giao điểm của (d) và (P) là nghiệm của phương trình

$$x^2 = (m + 2)x + 3 \Leftrightarrow x^2 - (m + 2)x - 3 = 0$$

Ta có $a = 1 \neq 0$.

Xét $\Delta = (m + 2)^2 + 4 \cdot 3 = (m + 2)^2 + 12 > 0$ với mọi $m \in \mathbb{R}$. Vì $(m + 2)^2 \geq 0$ với mọi $m \in \mathbb{R}$.

Vậy phương trình luôn có hai nghiệm phân biệt nên đường thẳng (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

b) Theo định lí Vi-ét $\begin{cases} x_1 + x_2 = m + 2 \\ x_1 \cdot x_2 = -3 \end{cases}$. Để $x_1, x_2 \in \mathbb{Z}$ mà $x_1 \cdot x_2 = -3$. Vì 3 là số nguyên tố nên

$$x_1 \cdot x_2 = -3 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = 3 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = -3 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} x_1 = 3 \\ x_2 = -1 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} x_1 = -3 \\ x_2 = 1 \end{cases}$$

Suy ra $x_1 + x_2 = -2 \Leftrightarrow m + 2 = -2 \Leftrightarrow m = -4$.

Hoặc $x_1 + x_2 = 2 \Rightarrow m + 2 = 2 \Rightarrow m = 0$

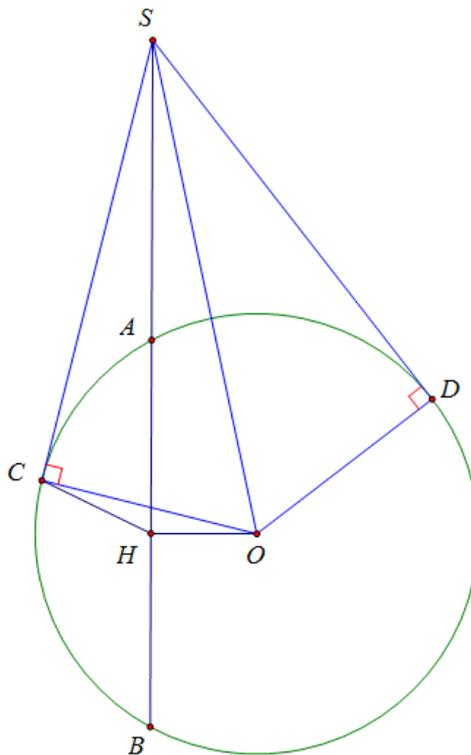
Vậy $m = -4$ hoặc $m = 0$ thì (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ là các số nguyên.

Câu 4. (3,5 điểm)

Cho đường tròn $(O; R)$ với dây cung AB không đi qua tâm. Lấy S là một điểm bất kì trên tia đối của tia AB (S khác A). Từ điểm S vẽ hai tiếp tuyến SC, CD với đường tròn $(O; R)$ sao cho điểm C nằm trên cung nhỏ AB (C, D là các tiếp điểm). Gọi H là trung điểm của đoạn thẳng AB .

- 1) Chứng minh năm điểm C, D, H, O, S thuộc đường tròn đường kính SO .
- 2) Khi $SO = 2R$, hãy tính độ dài đoạn thẳng SD theo R và tính số đo góc SCD .
- 3) Đường thẳng đi qua điểm A và song song với đường thẳng SC , cắt đoạn thẳng CD tại K . Chứng minh tứ giác $ADHK$ là tứ giác nội tiếp và đường thẳng BK đi qua trung điểm của đoạn thẳng SC .
- 4) Gọi E là trung điểm của đường thẳng BD và F là hình chiếu vuông góc của điểm E trên đường thẳng AD . Chứng minh rằng, khi điểm S thay đổi trên tia đối của tia AB thì điểm F luôn thuộc một đường tròn cố định.

Lời giải

1) Chứng minh năm điểm C, D, H, O, S thuộc đường tròn đường kính SO .

* Xét đường tròn $(O; R)$ có:

- $SC \perp OC$ (SC là tiếp tuyến của đường tròn $(O; R) \Rightarrow SCO = 90^\circ$)

- $SD \perp OD$ (SD là tiếp tuyến của đường tròn $(O; R) \Rightarrow SDO = 90^\circ$)

- H là trung điểm của đoạn thẳng $AB \Rightarrow OH \perp AB$ (Tính chất đường kính đi qua trung điểm của dây cung) $\Rightarrow SHO = 90^\circ$

* Xét tứ giác $SCOD$ có:

- $SCO + SDO = 180^\circ$ (cmt)

- SCO và SDO là hai góc đối nhau

$\Rightarrow SCOD$ là tứ giác nội tiếp

Có ΔSCO và ΔSDO vuông tại C và D , có SO là cạnh huyền chung

\Rightarrow tứ giác $SCOD$ thuộc đường tròn đường kính SO . (1)

* Xét tứ giác $SCHO$ có:

- $SCO = SHO = 90^\circ$

- Mà hai đỉnh S và H kề nhau cùng nhìn cạnh SO dưới một góc bằng nhau

\Rightarrow tứ giác $SCHO$ thuộc đường tròn đường kính SO . (2)

Từ (1),(2) \Rightarrow năm điểm C, D, H, O, S thuộc đường tròn đường kính SO .

2) Khi $SO = 2R$, hãy tính độ dài đoạn thẳng SD theo R và tính số đo góc SCD .

Xét ΔSDO vuông tại D :

Có: $SO^2 = SD^2 + OD^2$ (định lí Pytago)

$$\Rightarrow SD^2 = SO^2 - OD^2 = (2R)^2 - R^2 = 3R^2$$

$$\Rightarrow SD = \sqrt{3}R$$

$$\text{Ta lại có: } \tan OSD = \frac{OD}{SD} = \frac{R}{\sqrt{3}R} = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow OSD = 30^\circ$$

Chứng minh tương tự ta có: $SD = R\sqrt{3}$; $OSC = 30^\circ$.

Xét ΔSCD có:

$SC = SD \Rightarrow \Delta SCD$ cân

Mà $CSD = OCS + OSD = 60^\circ \Rightarrow \Delta SCD$ đều $\Rightarrow SCD = 60^\circ$.

3. Chứng minh tứ giác $ADHK$ là tứ giác nội tiếp và đường thẳng BK đi qua trung điểm của đoạn thẳng SC .

- Có tứ giác $DOHC$ là tứ giác nội tiếp (Cmt)

$$\Rightarrow KDH = COH = \frac{1}{2}CH \quad (1)$$

$$\text{Do: } \left. \begin{array}{l} AK \perp OC \quad (AK \parallel SC) \\ OH \perp AH \quad (gt) \end{array} \right\} \Rightarrow KAH = COH \quad (2)$$

Từ (1),(2) tứ giác $ADHK$ là tứ giác nội tiếp

$$\text{Gọi: } \begin{cases} BK \cap SC = \{T\} \\ AK \cap BC = \{P\} \end{cases}$$

Ta có: $DAKH$ nội tiếp $\Rightarrow AHK = DAC$

$$\text{Mà: } DAC = ABC = \frac{1}{2}AC$$

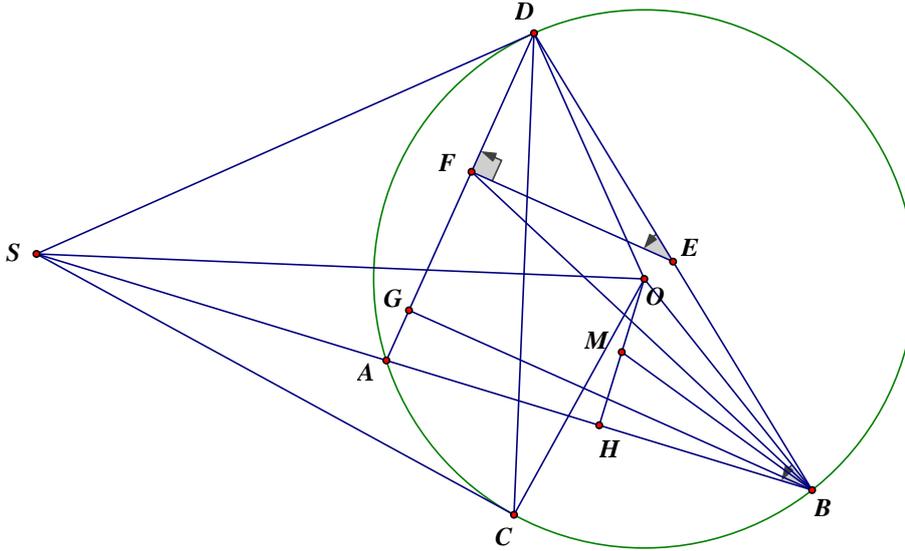
$$\Rightarrow AHK = BAC$$

$\Rightarrow HK \parallel BC$ (2 góc đồng vị)

Xét $\Delta ABP \Rightarrow K$ là trung điểm của AP

$$\Rightarrow \frac{AK}{ST} = \frac{HK}{TD} \Rightarrow T \text{ là trung điểm của đoạn thẳng } SC \text{ (đpcm)}$$

4. Ta có $OA = OB$ nên ΔOAB cân đỉnh O .

Có OH là trung tuyến, đồng thời là phân giác của ΔOAB nên $\angle BOH = \frac{1}{2} \angle AOB$

$$\text{Hay } \angle BOH = \frac{1}{2} \text{sđ } \widehat{AB}.$$

Ta có $\angle BDA = \frac{1}{2} \text{sđ } \widehat{AB}$ (góc nội tiếp chắn cung AB).

Suy ra $\angle BOH = \angle BDA$ hay $\angle BOH = \angle EDF$.

Xét ΔOHB và ΔDFE có:

$$\angle OHB = \angle DFE = 90^\circ; \angle BOH = \angle EDF \text{ (chứng minh trên).}$$

Suy ra ΔOHB đồng dạng ΔDFE (góc - góc).

$$\text{Nên ta có: } \frac{OH}{HB} = \frac{DF}{FE} \quad (1).$$

Gọi G là hình chiếu vuông góc của B trên AD , suy ra $BG \perp AD$.

Khi đó, ΔBDG có $FE \parallel BG$ (cùng vuông góc với AD) nên $\frac{DF}{DG} = \frac{FE}{BG} = \frac{DE}{DB} = \frac{1}{2}$.

$$\text{Suy ra } F \text{ là trung điểm của } DG \text{ và } \frac{DF}{FE} = \frac{DG}{BG} \quad (2)$$

Gọi M là trung điểm của OH .

$$\text{Từ (1) và (2), ta có } \frac{OH}{HB} = \frac{DG}{BG} \text{ hay } \frac{2 \cdot MH}{HB} = \frac{2 \cdot FG}{BG} \Leftrightarrow \frac{MH}{HB} = \frac{FG}{BG}.$$

Xét ΔBHM và ΔBGF có:

$$\angle BHM = \angle BGF = 90^\circ.$$

$$\frac{MH}{HB} = \frac{FG}{BG} \text{ (chứng minh trên).}$$

Suy ra ΔBHM đồng dạng ΔBGF (cạnh - góc - cạnh).

Do đó, ta có: $\angle FGB = \angle HMB$ (các góc tương ứng).

$$\text{Hay } \angle AFB = \angle HMB \quad (3).$$

Xét đường tròn (O) có A, B, O, H là các điểm cố định.

Có M là trung điểm của OH nên M cố định.

Suy ra $BMH = \alpha$ không đổi.

Nên từ (3), suy ra AFB có số đo không đổi, hay điểm F luôn nhìn đoạn AB dưới góc không đổi α . Vậy điểm ΔBHM nằm trên cung chứa góc α dựng trên đoạn AB .

Do đó, khi điểm S di động trên tia đối của tia AB thì điểm F luôn nằm trên đường tròn cố định là cung chứa góc α dựng trên đoạn AB .

Câu 5: Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = \sqrt{1-x} + \sqrt{1+x} + 2\sqrt{x}$

Lời giải

Cách 1: Điều kiện: $0 \leq x \leq 1$

Đặt $A = \sqrt{1-x} + \sqrt{x}$; $B = \sqrt{1+x} + \sqrt{x}$

Ta có $A^2 = 1 + 2\sqrt{x(1-x)} \geq 1 \forall 0 \leq x \leq 1 \Rightarrow A \geq 1$. Đẳng thức xảy ra khi $x=0$

$B^2 = 1 + 2x + 2\sqrt{x(1+x)} \geq 1 \forall 0 \leq x \leq 1 \Rightarrow B \geq 1$. Đẳng thức xảy ra khi $x=0$

Do đó $P = A + B \geq 2$. Đẳng thức xảy ra khi $x=0$

Vậy GTNN của P là 2 đạt được khi và chỉ khi $x=0$.

Cách 2:

Điều kiện: $0 \leq x \leq 1$

Đặt $a = \sqrt{1-x}$, $b = \sqrt{1+x}$. Vì $0 \leq x \leq 1$ nên ta có $b \geq a \geq 0$ và $a^2 + b^2 = 2$

Ta có $b^2 - a^2 = 2x \Leftrightarrow \sqrt{2(b^2 - a^2)} = 2\sqrt{x}$

Khi đó $P = a + b + \sqrt{2(b^2 - a^2)} \geq 2a + \sqrt{2(b^2 - a^2)}$

Suy ra $P^2 \geq 4a^2 + 2(b^2 - a^2) + 4a\sqrt{2(b^2 - a^2)} = 2(a^2 + b^2) + 4a\sqrt{2(b^2 - a^2)}$

Vì $2(a^2 + b^2) = 4$ và $4a\sqrt{2(b^2 - a^2)} \geq 0$ với mọi $0 \leq a \leq b$

Nên $P^2 \geq 4 \Rightarrow P \geq 2$ (do $P > 0$)

Dấu "=" xảy ra khi và chỉ khi $b = a$ tức là $x = 0$.